

Kreatív Klaszter – Kreatív Ipar Fejlesztése

Rabb Szabolcs
DDKIK

Pécs

2008. Május 24.

ENCC, Pécs, 2008.

KLaszterek fogalmi háttere

- EU-ban használt angol nyelvű szóhasználattal CLUSTER / CLUSTERING = fürt / fürtösödés. Elfogadott magyar fonetikus megfelelője: KLASZTER. Klaszter "...olyan horizontálisan, vagy vertikálisan kapcsolódó önálló jogi személyiségű cégek integrációja, melyek a kapcsolódó társadalmi intézményekkel együtt, ugyanabban az ágazatban dolgoznak, ...Regionálisan közel állnak egymáshoz, ...piaci versenyzők és együttműködők, ...összeköti őket a hosszú távú üzleti dinamika, az innováció, a közösen racionalizált tevékenységek költség csökkentő és hatékonyságot növelő üzletvitele..." (Forrás: OECD-LEED, Enterprise DG, Regional Clusters in Europe alapján)
- klaszter földrajzilag egymáshoz közel elhelyezkedő vállalatok és kapcsolódó intézmények meghatározott gazdasági területen együttműködő csoportja, melyeket hasonlóságuk és egymást kiegészítő mivoltuk köt össze., (Michael E. Porter, 1998)
- Horizontális (1 iparág) , Vertikális (kapcsolódók is) és Diagonális (értéklánc – minden egyes cég értéket ad) (Braun, 2005)
- Gonda féle fogalom: A klaszter kialakulásáról akkor beszélhetünk, ha egy behatárolt területen nagy számban fordulnak elő olyan, egymástól független gazdálkodó egységek, akik egymással versenyeznek és/vagy a kölcsönösen előnyös együttműködés keretében egymást kiegészítő tevékenységet végeznek, „egymással sajátos vásárlói, beszállítói, kutatás-fejlesztési stb. kapcsolatban vannak, szimbiózist alkotnak”.

ENCC, Pécs, 2008.

Versenyképes üzleti környezet megteremtéséhez horizontális gazdaság-fejlesztés, klaszterek kialakításához célzott vállalkozásfejlesztés szükséges

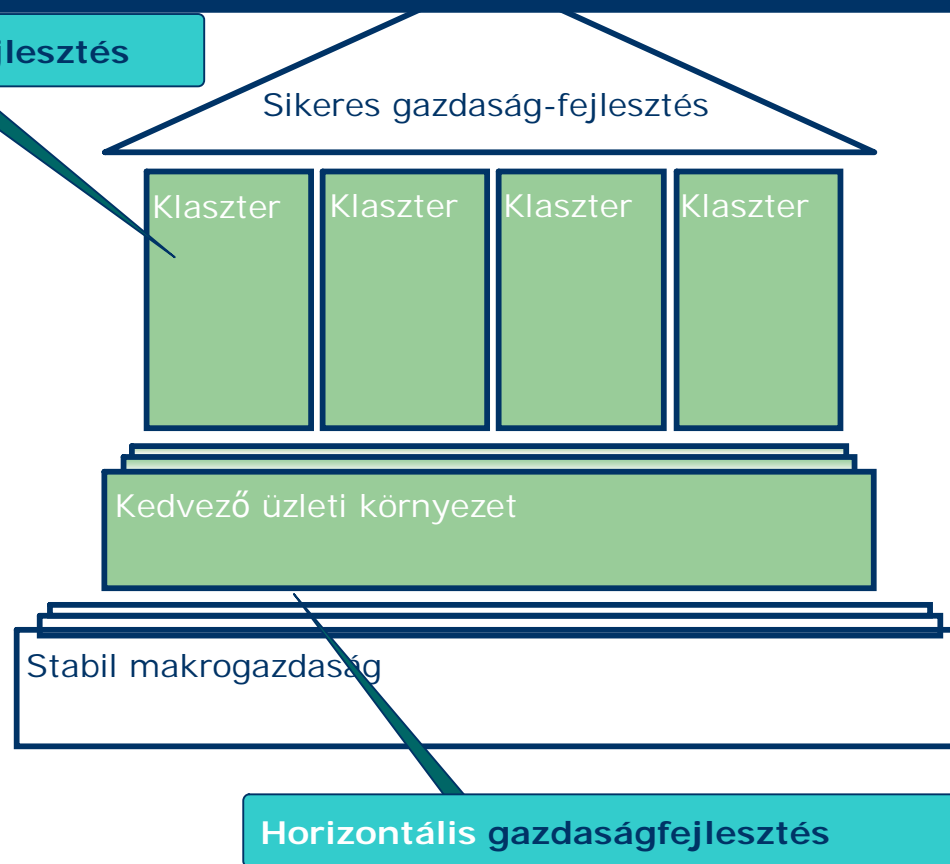
A program koncepciója

■ Pólus program fókuszja

Jelenlegi helyzet

Kívánt végeredmény

Vállalkozásfejlesztés

- Alacsony szintű hálózatosodás a regionális gazdaságban

- Kevés magas hozzáadott értékű tevékenység

- Nem piacorientált egyetemi kompetenciák

- Nemzetközileg versenyképes klaszterek

- Magas hozzáadott értékű, innovatív tevékenységre történő specializáció

- Erős kooperáció a vállalatok, egyetemek, önkormányzatok között a hosszú távú versenyképesség fenntartása érdekében

ENCC, Pécs, 2008.

A kreatív ipar fejlődése

- **Kreatív ipar kialakulása és fejlődése** (jövedelemtermelés, foglalkoztatás (USA 30%))
- **Kreatív iparágak:** elektronikus és nyomtatott sajtó, reklám-és hirdetett sajtó, film és videó, szoftverkészítés és digitális játékfejlesztés, építészet, könyvkiadás, zene, előadó-művészet, iparművészet, formatervezés és divattervezés, művészeti és antik piac, kézművesség. A kulturális ipar ennél tágabb, kiegészül a turizmussal és sporttal, műemlékvédelemmel és a közművelődési intézményekkel is.
- **Pécs: 846 közművelődés, 233 KKV, 150 mérnök, 35 galéria**
- **Régió: 325 zenei társulat, 196 tánc, 260 képzőművész, 100 színházi társulat**

ENCC, Pécs, 2008.

A kreatív ipar, mint foglalkoztató

- 5.8 millió munkavállaló az EU-ban
- 3.1%-a a teljes EU populációnak EU25
- Görögország és Írország összes munkavállalója

ENCC, Pécs, 2008.

A Kreatív Ipar növekedési pályán

- A foglalkoztatás a kreatív ágazatokban növekszik (+1.85%), míg az EU-ban összességében csökkent 2002-2004 között
- A növekedés mértéke 12.3% -kal nagyobb, mint a gazdaságé 2002-2005 között

ENCC, Pécs, 2008.

GDP

- EU összes GDP-jének 2.6%-a
- Meghaladja a kémiai és műanyag ágazatok GDP mértékét (2.3%)

ENCC, Pécs, 2008.

Azonosított problémák I.

- A kreatív ágazatban sem egyszerű a vállalatok és intézmények felelős vezetőinek aktivizálása;
- A kreatív ágazatban hiányzik az önfelmérés, a problémák folyamatos azonosítása és a versenytársak eredményeinek figyelemmel követése és jó példák és módszerek azonosítása;
- Hiányzik a kreatív ágazatban a termelési és szolgáltatási módszertanok alkalmazása, igaz ez főleg a közművelődési és művészeti tevékenységet végző szervezetekre;
- Hiányoznak az ágazat mellett működő szellemi műhelyek, azok az intézmények, amelyek az ágazatban felmerülő problémákra adnának válaszokat;
- Az ágazat forráshiányos – állami intézmények;
- Az állami és/vagy önkormányzati intézmények jövőképe pesszimista, a leépítések és intézménybezárási tervek arra vezetik őket, hogy a „túlélésre” játszanak;
- Hiányzik a kereslet módszertani felmérése, a célcsoportok pontos azonosítása és folyamatos elemzése;
- Sokan az EKF programban látják a jövőt – pedig nem feltétlenül az kell meghatározza az üzleti működés alapját;

ENCC, Pécs, 2008.

Azonosított problémák II.

- Nincsenek a turizmus és kulturális szféra közötti együttműködést elősegítő intézmények;
- Erős a kínálat – erős a verseny;
- Hiányzik az összefogásra mutató hajlandóság;
- Koordinálatlan és szétaprózott intézményi működés, amely koordinálatlanság az együttműködési készség hiányából is fakad;
- Hiányoznak a megfelelő tudásbázisok. A kulturális szféra egyes vezetőiben az alapvető menedzsment képességek és know-how is hiányzik;
- Nincsenek módszertanok és innováció;
- Nem ismerik az ágazat szereplői a főbb fejlesztési programokat (EKF-Pólus);
- Nincsenek piaci motivációk, majdnem minden intézményi forma az állami dotációban látja a túlélés lehetőségét;
- Hiányoznak a tisztán piaci bevételekből gazdálkodó vállalkozások, kreatív team-ek;
- A régió gazdasági helyzetét majd minden szervezet hanyatlónak érzi – látja, mégsem történik meg a kreatív ágazat piacosítása;
- Nincsenek meg az ágazaton belüli szükséges együttműködések és közös tevékenységek.

ENCC, Pécs, 2008.

Fejlesztési lehetőségek I.

- A vállalkozások csak együttműködve képesek a piac elvárásainak megfelelni. Hálózatot és együttműködést kell kialakítani az ágazati szereplők között. A hálózatban megjelenő minden innováció további innovációs fejlesztéseket igényel a hálózat többi tagjától a sikeres piacra jutáshoz, **multiplikációs hatást generálva az innovációban.**
- Fejleszteni kell a jövedelemtermelő **turisztikai termékek kifejlesztését és bevezetését**, összefüggésben a **kreatív iparág szereplői által fejlesztett termékekkel és szolgáltatásokkal** (járófeldprogram, kalandtúrák, kulturális látogatások – kulturális városnézés). Támogatni kell a kulturális termékek és szolgáltatások **innovatív** marketingjének fejlesztését.
- Fontos feladat a kulturális háttértevékenységek és a kreatív tevékenységek ipari működési szabályrendszerének kidolgozása és inkubálása.
- Képzési rendszert kell kialakítani, amely az azonosított hiányokra ad választ.

ENCC, Pécs, 2008.

Fejlesztési lehetőségek II.

- Állami támogatásokra épülő rendszert fel kell váltsa a piaci bevételekre támaszkodó vállalkezási rendszer.
- Hozzáférési lehetőséget növelni kell, a modern technológia eszközeit alkalmazni kell (Internet, Web, Digitális Média).
- Regionális arculatot (egységeset) kell létrehozni.
- Nemzetközi kapcsolatokat erősíteni kell.
- Kreatív ötletek szervezése és innovációs folyamatok támogatása.
- Magas kultúra és tömegkultúra közötti „ellentétek” feloldása – közösségi és csoport attitűdök építése
- Piacépítés
- EKF és Pólus projektek ismertetése.
- **Klaszter rendszerek kiépítése.**

ENCC, Pécs, 2008.

Dél-Dunántúli Kulturális Ipari Klaszter tevékenysége

- Kreatív ipar szereplőinek koordinált összefogása
- Kreatív ipar felmérése és az adottságok azonosítása
- Adottságokon alapuló fejlesztés
- Ágazat piaci megfelelésének támogatása
- Kreatív ágazat jövedelemtermelő képességének fejlesztése
- Regionális kiterjesztés

ENCC, Pécs, 2008.

Klaszter céljai

- Kreatív ágazat piacosítása, sikeres működés feltételeinek fejlesztése
- Kulturális termékkínálat regionális szintű koordinálása, marketing tervezése
- Kulturális tevékenységek ipariális és működési szabályrendszerének kidolgozása és inkubálása
- Innovatív fejlesztések generálása: KULTurista, Pécs Lexikon
- Ágazati koordináció, kreatív központ, networking

ENCC, Pécs, 2008.

Köszönöm a figyelmet!

Várom kérdéseiket!

szrabb@pbkik.hu

20/441-9135

Dél-Dunántúli Kulturális Ipari Klaszter

ENCC, Pécs, 2008.